

KSK-notat nr.: 34/2012 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Espeelvi Kraft SUS/Espeelvi kraftverk		
Fylke/kommune:	Hordaland/Ullensvang		
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:	
Saksbehandler:	Dag Kjellekvold	for Sign.:	
Dato:	26 JUN 2012		
Vår ref.:	NVE 201003472-46 ksk/dkj		
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken		

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Søknad om tillatelse til bygging av Espeelvi kraftverk i Ullensvang herad, Hordaland fylke

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	4
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	4
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	10
NVEs vurdering – oppsummering for Espeelvi kraftverk	13
NVEs konklusjon	14

Sammendrag

Søknaden gjelder tillatelse etter § 8 i vannressursloven til bygging av Espeelvi kraftverk og behandles i henhold til reglene i kap. 3 i samme lov.

Det omsøkte kraftverket ligger i Ullensvang herad. Nedbørfeltet er beregnet til 4,1 km². Alminnelig lavvannføring er beregnet til 20 l/s og middelvannføring 0,38 m³/s. Kraftverket vil utnytte en fallhøyde på ca. 615 m.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 12 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De to siste årene har NVE klarert om lag 1,3 TWh ny energi fra småkraftverk. De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. NVE mener at så lenge disse interessene ikke er av svært stor verdi eller dersom de kan avbøtes i tilstrekkelig grad gjennom vilkår, så kan det gis konsesjon til tiltaket. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

Ullensvang herad, Fylkesmannen i Hordaland og Hordaland fylkeskommune er positive til en utbygging av Espeelvi med avbøtende vilkår. Naturvernforbundet er imot konsesjon av hensyn til fjordlandskapet.

Vannveien til Espeelvi kraftverk er planlagt nedgravd på hele strekningen. Terrenget i den planlagte traseen er bratt, men vi mener at der er noe mer variert terreng her enn det er i flere av de andre prosjektene som er omsøkt. De bratteste partiene befinner seg for det meste i den nedre delen, hvor rørgaten passerer gjennom innmark og kulturmark, gammelt beite og slåttemark. Her vil traseen gro igjen og tilpasse seg terrenget over tid. I det midtre partiet hvor det også er bratt, men mer skog, vil det bli en tydelig grønn gate etter endt anleggsarbeid, og en anleggsvei vil kunne sette tydelige spor i terrenget da den vil måtte gå i slynger i dette partiet. Dette partiet vil bli synlig i et større landskapsrom, men er av begrenset utstrekning. Den øvre delen av traseen vil følge høydekontene innover mot inntaket og vil dermed, etter vår vurdering, bli liggende mer skjermet for innsyn fra fjorden. Overføring, inntak og kraftstasjon vil kun bli synlige i et mindre landskapsrom.

NVE mener at Espeelvi er et lite fremtredende landskapselement sammenlignet med andre elver langs Sørfjorden. Vi mener inntrykket man får av Espeelvi varierer noe, i takt med nedbørs-/snøsmelteperioder og tørre perioder og ståsted på vestsiden av fjorden, men at elveløpet samlet sett er lite eksponert. Store deler av elveløpet forblir skjult selv i perioder med mye nedbør, noe som henger sammen med at elva på store deler av berørt strekning renner i en bekkedal delvis omkranset av skog.

NVE mener ikke at forholdet til landskap vil være avgjørende for konsesjonsspørsmålet i denne saken, men dersom det gis konsesjon skal det vurderes behov for avbøtende tiltak for landskapspåvirkningen. Dette kan være i form av minstevannføring og skånsom utføring av anlegget for eksempel med bruk av taubane i de bratteste partiene.

Det er registrert 4 fire naturtyper med C-verdi i tiltaksområdet, og to av disse ser ut til å bli direkte berørt av den planlagte rørtraseen. Bekkekløften vil kunne bli indirekte berørt ved at vannet fraføres på strekningen. NVE mener at de negative konsekvensene for biologisk mangfold kan avbøtes ved å slippe tilstrekkelig minstevannføring og at rørtraseen legges utenom de registrerte naturtypene.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Espeelvi Kraft SUS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Espeelvi kraftverk med overføring av tre små bekker til inntaket. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Espeelvi Kraft SUS, datert 07.01.2011:

” ...

Espeelvi Kraft SUS (selskap under stiftelse) ønsker å utnytte en del av fallet i Espeelvi, Ullensvang herad, Hordaland fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- bygging av Espeelvi kraftverk

2. Etter energiloven om tillatelse til:

- bygging og drift av Espeelvi kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Nødvendig opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning.

Det opplyses at det er inngått avtale med alle grunneierne med fallrettigheter om falleie og øvrige rettigheter til å gjennomføre prosjektet.”

Espeelvi kraftverk, hoveddata		
TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	4,1
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	11,9
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	92
Middelvannføring	l/s	380
Alminnelig lavvannføring	l/s	20
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	40
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	10
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	645
Avløp	moh.	30
Brutto fallhøyde	m	615
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	1,4
Slukeevne, maks	m ³ /s	0,85
Slukeevne, min	m ³ /s	0,04
Tilløpsrør, diameter	mm	600
Tilløpsrør, lengde	m	1800
Installert effekt	kW	4300
Brukstid	timer	2800
PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	5,1
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	6,9
Produksjon, årlig middel	GWh	12,0
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad	mill.kr	36
Utbyggingspris	kr/kWh	3,0

Espeelvi kraftverk, elektrisk anlegg		
GENERATOR		
Ytelse	MVA	5,1
Spenning	kV	6,6
TRANSFORMATOR		
Ytelse	MVA	5,1
Omsetning	kV/kV	6,6/22
NETTILKNYTNING		
Lengde	m	150
Nominell spenning	kV	22
Luftlinje el. jordkabel		Jordkabel

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Søknaden ble kunngjort, lagt ut til offentlig ettersyn og sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse sammen med 9 andre søknader om bygging av småkraftverk i Sørfjorden. Det ble avholdt et folkemøte i Kinsarvik den 31.3.2011. NVE var på befaring i Sørfjorden den 15. og 16. august og 13., 14. og 15. september 2011.

Espeelvi ble befart den 16.8.2011. Med på befaringen var representanter for søker, kommunen, Fylkesmannen og grunneiere. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringsuttalelsene er sitert i KSK-notat 42/2012.

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i brev av 9.8.2011 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

”...

Ullensvang herad:

Heradsstyret i Ullensvang rår til at utbygging av Espeelvi kraftverk får konsesjon i samsvar med søknad, men med følgende vilkår:

- Der røyrgate går på dyrka/eller dyrkbar mark, skal røyrgate plasserast så djupt at tradisjonelt jordbruksdrift kan utøvast som normalt.

- Den permanente traseen for øvste delen av røyrgate, må ikkje ha for stor breidd.

Espeelvi kraftverk (EK):

Vi er takksamme for den positive tilrådinga til prosjektet etter omsøkt løysing. Det er også i grunneigarane på Espeelvi sine interesser at plassering av røyrgate ikkje gjev utfordringar for gjennomføringa av tradisjonell jordbruksdrift, og at traseen ikkje får for stor breidd. Det er såleis grunneigarane sine ønskjer å etterkomme desse vilkåra.

Hordaland Fylkeskommune:**VEDTAK**

1. Fylkesutvalet er bedt om å ta stilling til den samla verknaden av 10 omsøkte småkraftverk i Ullensvang og Odda kommunar. I sakstilfanget er vedlagt ein rapport som vurderer sumverknaden av dei omsøkte anlegga i høve til tre tema: 1. Landskap: Konklusjon: Liten negativ. 2. Friluftsliv: Konklusjon: Liten negativ. 3. Reiseliv: Konklusjon: Liten til middels negativ. I den same rapporten vert det peika på at kombinasjonen av kulturlandskap i aktiv bruk og oppleving av storfeldt natur er eit avgjerande grunnlag for turisme og reiselivsnæring. Fylkesutvalet meiner at utbygging av småkraft kan vera med på å sikra busetnad og vedlikehald av kulturlandskap og såleis vera med på å oppretthalda grunnlaget for ei livskraftig reiselivsnæring i desse kommunane.

2. Når verknadane av natur og miljø samla sett vert vurderte til liten negativ, rår fylkesutvalet til at kvar av søknadene vert vurdert på sjølvstendig grunnlag og at konsesjon vert gjeven.

3. Fylkesutvalet føreset at undersøkingar etter § 9 i kulturminnelova vert gjennomførde i samband med detaljplanlegginga og mogelege endringar gjennomførde før anleggsstart.

Espeelvi kraftverk (EK):

1. Det er veldig positivt at også Hordaland fylkeskommune, i tillegg til Ullensvang herad, meiner at utbygging av småkraft kan vera med på å sikra busetnad og vedlikehald av kulturlandskap og såleis vera med på å oppretthalda grunnlaget for ei livskraftig reiselivsnæring i desse kommunane.

2. Vi merkar oss at Fylkesutvalet har nytta konsekvensvurderingane i sumverknadsrapport og konkludert med at prosjektet kan tildelast konsesjon. Dette meiner vi underbyggjer vår oppfatning om at prosjektet er skånsamt planlagt, og bør tildelast konsesjon som omsøkt.

3. Dersom det blir gjeve konsesjon til tiltaket vil Espeelvi kraftverk rette seg etter krav i Kulturminnelova, og få utført tilfredstillande undersøkingar for dette.

Fylkesmannen i Hordaland, Miljøvernavdelinga (FM):

1. Fylkesmannen ber NVE vurdere avbøtande tiltak og spesielt vurdere aktuell minstevassføring grundig dersom det vert opna for konsesjon. Detaljplan ved eventuell konsesjon må sikre at inngrep skjer på skånsam måte.

2. Fylkesmannen frarår NVE å gje konsesjon til følgjande kraftverk: Børve-Deildo, Skjeldvikelva, Slevåni, Øvre og Nedre Digraneselv. Fylkesmannen ber NVE vurdere dei naturfaglege konsesjonsvilkåra ved eventuell konsesjon til: Storelvi, Espeelvi, Byro, Skiparvik, Bråberg

3. Motsegn - vidare dialog: Full utbygging av alle 10 vassdraga vil samla vere i konflikt med vesentlege nasjonale landskapsverdiar. Dersom alle 10 vert gitt konsesjon vil Fylkesmannen fremje motsegn. Nokre av dei omsøkte utbyggingane er meir konfliktfylte enn andre, jf. Vår tilråding knytt til dei einskilte søknader. Vi er open for vurdere våre tilrådingar i lys av prosessen vidare inkludert sluttsynfaringane. Motsegna vil bli trekt om våre tilrådingar blir følgd opp av NVE.

Espeelvi kraftverk (EK):

1. Minstevassføringa er sett til 40 l/s i sommarperioden og 10 l/s i vinterperioden. Dette tilsvarar til 5 persentilverdien i vassdraget som er NVE sitt "vanlege" konsesjonsvilkårsmål for fastsetting av minstevassføring. Basert på miljøundersøkingar, og elva sin relativt lite synlege framheving i landskapet, meiner vi omsøkt minstevassføring er tilstrekkeleg ut i frå dei landskapsmessig og

biologiske verdiane i vassdraget. Vi meiner heller ikkje Fylkesmannen si tidlegare synfaring av prosjektområdet avdekka behov for ei høgare minstevassføring. Det er også avgjerdande for ei eventuell lønnsam gjennomføring av prosjektet at minstevassføringa som er omsøkt ikkje blir endra i nemneverdig grad.

2. Det er veldig positivt at heller ikkje Fylkesmannen i Hordaland rår i frå konsesjon til prosjektet Espeelvi kraftverk. Vi synest likevel det er synd at Fylkesmannen går i mot nokre av dei andre omsøkte prosjekta.

3. Vi meiner det er NVE, og ikkje Fylkesmannen i Hordaland, som er sett til å slutthandsame prosjekta og såleis vurdere kor mange prosjekt som bør tildelast konsesjon. Som tidlegare nemnt er det positivt at Fylkesmannen ikkje går i mot Espeelvi kraftverk.

Direktoratet for mineralforvaltning:

Vi har gått gjennom dei aktuelle områda og finn at tiltaka ikkje vil røre ved kjende, viktige førekomstar av mineralske ressursar. Direktoratet har følgeleg ikkje merknader til dei omsøkte prosjekta.

Espeelvi kraftverk (EK):

Ok.

Statens vegvesen:

Generell kommentar: Byggegrense langs rv. 13 og fv. 550 er 50 m, målt frå midt av veg. For bygging nærmare må det søkast dispensasjon. I rammeplan for avkøyrslar er rv. 13 klassifisert som veg med svært streng haldning, fv. 550 er klassifisert som veg med streng haldning. For nye eller utvida bruk av avkøyrslar må det søkast om/godkjennast av Statens vegvesen. Sikt og utforming skal vera i samsvar med gjeldande krav. Konsekvensane ved røyrbrot kan bli store, feks utløyse skred. Det bør difor setjast krav om røyrbrotsventil. Vurdering av kvart enkelt prosjekt utover generell kommentar. Espeelvi kraftverk: Tilkomst er via kommunal veg, kryss med rv. 13 må utbetrast i samsvar med gjeldande krav.

Espeelvi kraftverk (EK):

Etter ein eventuell konsesjon vil vi komme tilbake med søknad for tilknytning som er i samsvar med gjeldane krav. Vi ser ikkje, med plassering av kraftstasjon 150 meter oppstraums RV 13, kvifor STV skulle ha ønske om røyrbrotsventil. Ei synfaring vil kunne dokumentere dette nærmare.

Statens vegvesen – Nasjonale turistvegar (STVN):

1. Statens vegvesen v/Nasjonale turistvegar sluttar seg til dei miljøfaglege vurderingane som er gjort som grunnlag for søknaden og meiner at det er viktig å ta vare på den unike landskapskarakteren i Sørffjorden. Eit viktig element i dette biletet er dei mange elvane i dette landskapsrommet.

2. Det er ønskeleg at dei elvane som er mest eksponert ikkje blir bygt ut og vi vil difor rå i frå at det blir gitt løyve til desse småkraftprosjekta i Sørffjorden: Skiparvik, Øvre Digarneselvi, Nedre Digarneselvi. I tillegg bør det vurderast å sløyfa utbygging av Sleveåne kraftverk med bakgrunn i planane om å ta opp att cruissetrafikken inn til Odda i Sørffjorden.

Espeelvi kraftverk (EK):

1. Vi er kjend med sumverknads rapporten som vurderer dei omsøkte anlegga i høve til tre tema: 1. Landskap: Konklusjon: Liten negativ. 2. Friluftsliv: Konklusjon: Liten negativ. 3. Reiseliv:

Konklusjon: Liten til middels negativ. I den same rapporten vert det peika på at kombinasjonen av kulturlandskap i aktiv bruk og oppleving av storfeldd natur er eit avgjerande grunnlag for turisme og reiselivsnæring. Såleis meiner vi at STVN god grunn til å ønskje desse prosjekta velkomne.

2. Det er veldig positivt at heller ikkje Statens vegvesen si avdeling "nasjonale turistvegar" rår i frå konsesjon til prosjektet Espeelvi kraftverk. Vi synest likevel det er synd at STVN går i mot nokre av dei andre omsøkte prosjekta.

Hardanger energi (HE):

1. Hardanger Energi har begrenset med ledig kapasitet i vårt eksisterende distribusjonsnett. Vi har plass til enkelte nye småkraftverk men ikke til alle. For å få alle knyttet til strømmettet må vi gjøre en del tiltak i eksisterende strømmnett.

2. Omfanget av en eventuell forsterkning vil framkomme når vi får kjennskap til hvor mange av de som har søkt om ny produksjon er planlagt mot regionalnettspunktet til Odda Energi i Tyssedal. Vi har en god dialog med netteier og er kjent med de problemstillinger som ny produksjon medfører. Det er ikke kapasitet i overliggende nett for ny planlagt produksjon. Dette er Hardanger Energi orientert om av Odda Energi.

Espeelvi kraftverk (EK):

1. Frå tilbakemelding frå Hardanger Energi, brev datert 15.9.2010 og vedlegg 6 i konsesjonssøknad, er det stadfesta frå Hardanger Energi at det er ledig kapasitet i lokalt og overordna nett.

2. Vi merkar oss at tilbakemeldinga om at det no ikkje skal være ledig kapasitet i overliggende nett. Dette står i kontrast til tidlegare tilbakemelding. Vi reknar med at områdekonsesjonæra Hardanger Energi og Odda Energi klarar å for å leggje til rette for eit betre samarbeid slik at ein får på plass ledig kapasitet også i overordna nett.

Odda energi (OE):

1. Odda Energi og Hardanger Energi er områdekonsesjonærer i området og har i samråd vurdert hvor krafta fra de ti kraftverkene skal sendes. Konklusjonen er at alle må kobles mot Stanavegen trafo- og koblingsstasjon (STK) i Tyssedal. Fra STK vil krafta kunne komme på sentralnettet via trafoer og eksisterende regionalnett i området.

2. Det er per i dag ikke kapasitet for en slik mengde ny kraft i eksisterende distribusjons- og regionalnett. Odda Energi har derfor engasjert Jøsok Prosjekt til å utarbeide reviderte nettstudier om hvilke tiltak som må gjennomføres på de ulike spenningsnivåene.

Konklusjonen fra disse nettstudiene er som følger:

a. Distribusjonsnett:

b. Det må bygges nytt og oppdimensjonert 22 kV nett mellom Kvitno og STK. Dette innebærer: nye jordkabler og luftledninger mellom Kvitno og Digranes, nye jordkabler, luftledninger og sjøkabel mellom Digranes og STK, mindre forsterkninger på østsiden av Sørfjorden i Hardanger Energi sitt nett, ny trafo 66/22 kV 50 MVA i STK. Denne skal dekke all ny kraft fra Sørfjorden. Det står i dag to mindre, trafoer i stasjonen med hhv 17 og 18 MVA ytelse. Den ene av disse vil i fremtiden stå som reserve til ny trafo.

Espeelvi kraftverk (EK):

1. Ok.

2. *Frå tilbakemelding frå Hardanger Energi, brev datert 15.9.2010 og vedlegg 6 i konsesjonssøknad, er det stadfesta frå Hardanger Energi at det er ledig kapasitet i lokalt og overordna nett. Basert på desse opplysningane er det teoretisk sett ny trafo 66/22 kV 50 MVA i STK som Espeelvi kraftverk er med å utløyse behovet for etter energilova.*

BKK:

Naturlig regionalnettstilknytning vil være i 66/22 kV transformatorstasjonen i Stanavegen. Transformeringsoppsettet til sentralnettet i 66/300 kV transformatoren i Åsen har per i dag ikke ledig nettkapasitet til å ta i mot mer kraftproduksjon. Statnett og Odda Energi er i gang med å planlegge en økning av transformorkapasiteten i Åsen. Det bør ikke idriftsettes mer produksjon før transformorkapasiteten i Åsen har økt.

Espeelvi kraftverk (EK):

Viser til tidligere kommentarer til HE og OE

Naturvernforbundet i Hordaland (NVH):

1. Espeelvi har et relativt stort innsynsområdet, og effekten av redusert vannføring vil være synlig i både det nære og vide landskapet....Espeelvi og Slevåni har sitt utspring i høyfjellsområder som er benyttet til vannkraftproduksjon i stor skala og hvor miljøkonsekvensene har vært svært negative med omfattende landskapsinngrep.

2. Som et minimumskrav bør de elvene som synes i fjordlandskapet bli spart. Det gjelder Slevåni, Øvre Digraneselvi, Nedre Digraneselvi, Skjeldvikelva, Skiparvikelva, Børve/Deildo, Espeelva

Espeelvi kraftverk (EK):

1. Vi kjenner oss ikke igjen i NVH si skildring av landskapskonsekvensane, og meiner ei nærmare synfaring ville oppklare meir rundt dette. Dei andre faginstansane har heller ikkje vurdert prosjektområdet slik NVH her formulerer seg.

2. Verken miljøundersøking eller Fylkesmannen sin miljøvernavdeling si synfaring har vist at Espeelvi kraftverk, som omsøkt, er i konflikt med påverknad for fjordlandskapet i området.

Norsk Ornitologisk Forening Avd. Hordaland:

1. Det er ikke kjent spesielle forekomster av fugl i de omsøkte vassdrag og vi har således ingen konkrete kommentarer til de enkelte utbygginger.

2. Det er og grunn til å påpeke at evt negative påvirkninger på det biologiske mangfoldet ikke er tatt med i den Miljøfaglige utredningen noe som synes å være underlig tatt i betraktning den samlede størrelse av utbyggingene.

Espeelvi kraftverk (EK):

1. Ok.

2. Det er gjort egne miljøundersøkingar for kvart enkelt småkraftprosjekt, på blant anna konsekvensar for fugl, og det er ikkje noko som tyer på at Espeelvi kraftverk vil påverke dette området i negativ grad.

Pål Tømmernes:

1. Ti nye kraftverk er svært mange i et lite område når man tar i betraktning hva som er (kraft)regulert fra før. Man må også her se på nærheten mellom de inngrep som gjøres også på tvers av fjorden. Flere prosjekter det her er søkt om og mange småkraftprosjekter som allerede er godkjent og (noen) bygd, ligger i luftlinje over fjorden, og langs fjorden, svært tett på hverandre. Mange er godt synlig fra det ene til det andre prosjektet. Tettheten til anlegg i andre kommuner er også påfallende. NVE bør i en så omfattende søknad heve blikket slik at man også ser på totalbelastningen rundt hele Folgefonnhalvøya.

2. Alle de 3 elvene som det totalt søkes 4 utbygginger på i Odda er svært visuelle, og er i dag med å forme Hardanger og Sørfjord-landskapetets særpreg. Sett ut fra totalbelastning bør ingen av de omsøkte utbyggingene i Odda tillates.

3. Generelt. NVE gir svært ofte tillatelse til utbygginger hvor det fra utbyggers side hevdes at slipp av minstevannføring på størrelse med "Ålmenn lågvassføring" er tilstrekkelig avbøtende tiltak mhp. gjenværende vannføring. Det er svært urovekkende at en faginstans som NVE fortsatt godkjenner prosjekter med en slik mal for gjenværende vannføring. Ofte i størrelsesorden helt ned i 2-5 % av normalvannføring.

Espeelvi kraftverk (EK):

1. Med bakgrunnen i at 10 prosjekt er omsøkt på likt, i tillegg til at det er utarbeida ein eigen sumverknadsrapport, meiner vi er meir enn tilstrekkeleg prov på at omsynet til sumvurdering blir vektlagt i stor nok grad.

2. Det er veldig positivt heller ikkje Pål Tømmernes rår i frå konsesjon til prosjektet Espeelvi kraftverk. Vi synest likevel det er synd at går i mot andre omsøkte prosjekt.

3. Denne fråsegna samstemmer ikkje med dagens praksis, då NVE/OED gjev vilkår om minstevassføring på 5 persentilverdiar og ikkje "alminneleg lågvassføring" slik det her blir hevda.

Avsluttande kommentarar

Ullensvang herad og Fylkeskommunen i Hordaland har tilrådd utbygging av Espeelvi kraftverk etter omsøkt løysing. Av dei 11 fråsegnene er det berre Naturvernforbundet i Hordaland som konkret går i mot prosjektet.

Med vekt på god utforming av anlegget, og påfølgjande opprydding meiner vi føremonna med tiltaket overstig ulempene, og at bygginga av kraftverket etter omsøkt løysing vil være miljømessig akseptabelt.

Når det gjeld samfunnsmessige verknader vil ei eventuell utbygging, som omsøkt, styrke og utvikle eksisterande infrastruktur/næringsgrunnlag i området og i Ullensvang herad. Grunneigarane i Espeelvi ønskjer å utvikle prosjektet i egen regi, og sitt såleis med eigarskapet til prosjektet sjølv. Dette medfører at hovuddelen av verdiskapinga også skjer lokalt; lokalt eigarskap, lokale/regionale entreprenørar, lokal driftsorganisasjon osv. For Espe vil den største samfunnsmessige effekten for prosjektet være at det inngår som en viktig tilleggssnøring til gardsbruka som er involvert i prosjektet. Dette vil stimulere til vidare drift av gardsbruka som er tilknytt prosjektet og som i dag driv med beitedyr, skogsbruk og frukt. Tiltaket vil gi auka skatteinntekter til Ullensvang herad

Prosjektet vil bidra med 12,0 GWh ny fornybar og miljøvennlig energi som vil sikre både lokal-, regional og nasjonal kraftforsyning. Dette tilsvarer årlig strømforbruket til ca. 600 husstander. På

bakgrunn av dette tilrår vi NVE å gå inn for konsesjon på Espeelvi kraftverk – til liks med Ullensvang herad og Hordaland Fylkeskommune.”

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Søker er grunneiere og fallrettshavere som har dannet Espeelvi Kraft SUS.

Om søknaden

Espeelvi Kraft SUS søker etter vannressursloven § 8 om tillatelse til å bygge Espeelvi kraftverk. Det søkes om å etablere et inntak for kraftverket på kote 645 og kraftstasjonen er planlagt på kote 30, hvilket gir en fallhøyde på 615 m. Installert effekt i kraftverket vil være 4,3 MW, som er beregnet å gi en årlig middelproduksjon på 12 GWh. Produsert kraft overføres til eksisterende 22 kV nett via en 150 m lang jordkabel.

Beskrivelse av området

Espeelvi ligger i Ullensvang herad, Hordaland fylke. Prosjektområdet er ved Espeelvi, på østsiden av Sørfjorden, 16 km (luftlinje) nord for Odda sentrum og 13 km sør for Ullensvang sentrum.

Området har topografi som vestlandsk fjordlandskap, som er typisk for regionen. Terrenget er bratt og elver/bekker oppstår som fosser og sterke stryk. Typisk for nedbørfeltet er store gradienter og rask respons.

Vegetasjonen ved elvas nedre del består av innmark og granplantefelter. Ovenfor dette er det fragmenter av gråor/heggeskog og partier med lavurt- og storbregneskoger som er beitepåvirket. Fra 400 moh og opp mot planlagt inntak overtar blåbærskog med bjørk.

Karplanter, moser og lav i tiltaksområdet er vanlige arter.

Samlet er utbyggingsområdet inkludert influensområdet vurdert å være av liten til middels verdi for biologisk mangfold, ifølge rapport om biologisk mangfold fra Rådgivende Biologer AS.

Eksisterende inngrep i vassdraget

Mostjørna, øverst i Espeelvi, er overført til Bersåvatna og overført vann utnyttes i 4 kraftverk.

Fra naturens side er Espeelvis totale nedbørfelt ved utløp i sjøen 8,9 km² (inkl. 50 % av nedbørfeltet til Trettetjørna, resterende 50 % renner til Skredo). 3,2 km² er fraført slik at i dag er Espeelvis nedbørfelt på 5,7 km². Dvs. 35 % av feltet er fraført. Tilhørende vannføringer er; 0,75 m³/s fra naturens side, 0,27 m³/s fraført og dermed 0,48 m³/s i dag. Ca. 36 % av vannet er dermed fraført vassdraget.

For øvrig er det ingen vannkraftrelaterte inngrep.

Vassdraget er ca. 4 km langt. Av disse utgjør Mostjørn ca. 1 km. Av de resterende 3 km er det kun på / ved den nederste km at det er dyrket mark, bebyggelse og tilhørende infrastruktur i form av veier. Øvrige områder i vassdraget er stort sett uberørt skogs- og fjellterreng.

Riksvei 13 og en 22 kV linje krysser Espeelvi rett før utløpet i Sørfjorden.

Teknisk plan

Dam og inntak

Ved kote 640 i Espeelvi, rett oppstrøms sammløpet av Espeelvi med 3 mindre elver/bekker, er det planlagt å etablere en inntaksdam. For å få tilpasset dammen til terrenget, samt å gjøre inntakskonstruksjonen mindre, er denne planlagt rett oppstrøms og ikke i selve sammløpet.

Hoveddammen blir utført i betong med en lengde på ca. 20 m og en største høyde på ca. 5 m.

Overløpet og inntaksnivået blir derfor på kote 645. For å få til et egnet inntaksbasseng uten å bygge en høy dam, vil en også grave og sprengre noe oppstrøms dammen. Elvene/bekkene i feltet vil bli overført til hovedinntaket via en ca. 10 m lang og 2 m høy sperredam (løsmasse eller betong) og ca. 15 m kanal/rør.

Inntaksdammen vil oppnå et maksimalt volum på ca. 1 000 m³. Dette volumet nyttes kun til å sikre gode inntaksforhold og vil holde konstant nivå på vannspeilet. Inntaksmagasinet vil kunne bli ca. 30 m langt og vil berøre et areal på ca. 500 m².

Rørintaket vil plasseres ca. 2 m under HRV for å unngå problemer med drivgods, is og luft i vannveien. Inntaket vil bli utstyrt med inntaksrist og stengeanordning.

Rørgate

Vannveien vil i sin helhet gå på nordsiden av Espeelvi. Nedgravd rør (GRP og/eller duktile støpejernsrør) vil bli benyttet. Total lengde på vannveien blir 1800 m med en diameter på 0,6 m. Røret vil gå på fall helt ned til kraftstasjonen. Prosjektområdet der vannveien er planlagt består av dyrka mark og skog. I nedre del av vannveien er røret planlagt i eller ved eksisterende vei. Rørgrofta vil ha en størrelse på ca. 1,5 m x 1,5 m (bredde x høyde). Grunnet relativt bratt terreng med fjell vil det bli noe behov for sprengning.

Ved etablering av rørgroft vil det for anleggsperioden bli et belte på ca. 5-20 m som berøres av graveaktiviteten. Rørgroften vil bli fylt igjen med lokale masser i den grad det er tilgjengelig. Det forutsettes at topplaget (torv og vegetasjon) blir lagt til side under graving, slik at det kan plasseres som topplag igjen, etter gjenfylling. Dette vil forsure revegeteringen og hindre store sår i terrenget.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen er planlagt plassert i dagen, på nordsiden av Espeelvi, ca. 150 meter oppstrøms riksvei 13. Kraftstasjonen får turbinsenter på ca. kote 30. Avløpet ledes via et kort rør tilbake til Espeelvi. Det er løsmasser av ukjent mektighet i kraftstasjonsområdet. Mer detaljerte undersøkelser i detaljprosjekteringen vil avklare tykkelsen av løsmassene. Kraftstasjonen blir plassert i sikker høyde i forhold til elva for å unngå skader i flomsituasjoner. Kraftstasjonsbygningen får ca. 100 m² grunnflate. Den vil bli tilpasset terrenget i området.

I kraftstasjonen installeres en peltonturbin med effekt ca. 4,3 MW. Brutto fallhøyde blir 610 m. Maksimal slukeevne til turbinen blir 0,85 m³/s og minste slukeevne er ca. 0,04 m³/s. Maksimal slukeevne utgjør 225 % av middelvannføringen.

Elektriske anlegg

Det vil bli installert en synkron generator på 1,9 MVA med spenning 690/1000 V. Det installeres en transformator på 2,0 MVA med spenning inn 690/1000 V og spenning ut 22 kV. Kraftstasjonen skal kople seg på eksisterende 22 kV-linje som eies av Hardanger Energi AS via en 70 m lang kabel.

Det vil bli inngått en avtale med det lokale nettselskapet (områdekonsesjonæren), Hardanger Energi, om bygging og drift av høyspentanlegget slik at høyspentanlegget kan bygges i medhold av Hardanger Energi sin områdekonsesjon. Det er søkt om konsesjon etter energiloven.

Veier

Ingen ny permanent veibygging er forutsatt. Eksisterende veier og rørtraseen vil bli benyttet i anleggstiden.

Etter anleggsperioden vil traseen bli gjort om til kjøresterkt terreng (for ATV).

Massetak og deponi

Det vil ikke bli behov for massedeponi i forbindelse med denne utbyggingen. Masser fra rørgrøften vil bli benyttet til fyllmasser i grøften, samt arrondering og tilbakeføring av terreng i og langs vannveien. Det vil i hovedsak bli massebalanse.

Omfillingsmasser tas fra nærliggende massetak.

Eventuelle overskuddsmasser vil bli forsøkt benyttet i prosjektet, eller bli mellomlagret i eksisterende masseuttak. Overskuddsmassene vil bli benyttet til allmennnyttige formål.

Hydrologisk grunnlag

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 4,1 km² ved inntaket og middelvannføringen er beregnet til 0,38 m³/s. Skogprosent er på 9 % og nedbørfeltet har en snaufjelldel på 89 %. Avrenningen har dominerende flommer om våren og forsommeren i forbindelse med avsmelting og enkelte flommer tidlig på høsten. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 40 og 10 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 20 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 0,85 m³/s og minste slukeevne 0,04 m³/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring tilsvarende 5-persentilene. Ifølge søknaden vil dette medføre at ca. 75 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

Produksjon og kostnader

Søker har beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Espeelvi kraftverk til ca. 12 GWh fordelt på 5,1 GWh vinterproduksjon og 6,9 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 36 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 3 kr/kWh.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har fått en noe høyere kostnad i forhold til søkers beregninger. Det vil likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Arealbruk og eiendomsforhold

Det vil bli 5 daa permanent berørt areal og 33 daa som blir midlertidig berørt. Fallrettshaverne skal stifte aksjeselskap, Espeelvi Kraft AS, som har til formål å bygge ut og drive kraftverket. Fallrettighetshaverne er rettighetshavere til både de fallrettigheter og arealer som er nødvendig for å bygge Espeelvi kraftverk. Herunder arealer for inntak, dam, vannvei, kraftstasjon, uttak av stedlige masser, arealer for veibygging, tilkoblingslinje og deponering av masser, m.v.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Områdene som blir berørt av tiltaket har status som LNF-område i Ullensvang herads arealplan.

Samlet plan (SP)

Vassdraget er ikke behandlet i samlet plan. Stortinget vedtok 18.01.2005 å heve grensen for behandling i samlet plan til 10 MW installert effekt / årsproduksjon på 50 GWh.

Inngrepsfrie områder (INON)

Hele tiltaket ligger i berørt område og vil ikke berøre eksisterende INON-grenser.

Fylkesvise planer for småkraftverk

Delområde Sørfjorden er vurdert i "Fylkesdelplan for små vasskraftverk i Hordaland 2009-2021" til å ha stor verdi innen tema sårbart høyfjell, fjordlandskap, kulturminne og kulturmiljø og reiseliv. Området har middels verdi innen inngrepsfrie områder og friluftsliv, og liten verdi innen biologisk mangfold, samt fisk og fiske. Det vurderes at omsøkte prosjekter må vurderes ut fra landskapshensyn og det må ses på samlet belastning av eksisterende og nye utbygginger.

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulempes

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved den planlagte utbyggingen:

Fordeler

- Prosjektet vil i følge søknaden gi ca. 12 GWh i ny årlig fornybar energiproduksjon.
- Prosjektet vil gi lokal aktivitet og verdiskapning og kan bidra til opprettholdelse av lokal bosetting.

Ulemper

- En utbygging vil medføre redusert vannføring i Espeelvi.
- Kraftverket vil innebære synlige inngrep i et landskap av stor verdi.

NVEs vurdering – oppsummering for Espeelvi kraftverk

NVEs vurdering av Espeelvi kraftverk og 9 andre omsøkte kraftverk i Sørfjorden finnes i KSK-notat nr. 42/2012. Under følger en kort oppsummering av de relevante temaene for Espeelvi kraftverk.

Under behandlingen av de 10 søknadene om bygging av småkraftverk i Sørfjorden er det blitt klart at kraftverkenes konsekvenser for landskapet i Sørfjorden har vært det viktigste tema. Vi mener det har vært av avgjørende betydning å se søknadene i sammenheng, da konsekvensene for landskapet for kraftverkene enkeltvis har vært mindre enn sett i sammenheng med resten av fjordsystemet.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 12 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De to siste årene har NVE klarert om lag 1,3 TWh ny energi fra småkraftverk. De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. NVE mener at så lenge disse interessene ikke er av svært stor verdi eller

dersom de kan avbøtes i tilstrekkelig grad gjennom vilkår, så kan det gis konsesjon til tiltaket. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

Ullensvang herad, Fylkesmannen i Hordaland og Hordaland fylkeskommune er positive til en utbygging av Espeelvi med avbøtende vilkår. Naturvernforbundet er imot konsesjon av hensyn til fjordlandskapet.

Vannveien til Espeelvi kraftverk er planlagt nedgravd på hele strekningen. Terrenget i den planlagte traseen er bratt, men vi mener at der er noe mer variert terreng her enn det er i flere av de andre prosjektene som er omsøkt. De bratteste partiene befinner seg for det meste i den nedre delen, hvor rørgaten passerer gjennom innmark og kulturmark, gammelt beite og slåttemark. Her vil traseen gro igjen og tilpasse seg terrenget over tid. I det midtre partiet hvor det også er bratt, men mer skog, vil det bli en tydelig grønn gate etter endt anleggsarbeid, og en anleggsvei vil kunne sette tydelige spor i terrenget da den vil måtte gå i slynger i dette partiet. Dette partiet vil bli synlig i et større landskapsrom, men er av begrenset utstrekning. Den øvre delen av traseen vil følge høydekotene innover mot inntaket og vil dermed, etter vår vurdering, bli liggende mer skjermet for innsyn fra fjorden. Overføring, inntak og kraftstasjon vil kun bli synlige i et mindre landskapsrom. Ingen av høringspartene har kommentert overføring av tre små bekker til inntaket. Det er svært korte strekninger som blir berørt, og NVE er ikke kjent med at overføringen vil berøre allmenne interesser.

NVE mener at Espeelvi er et lite fremtredende landskapselement sammenlignet med andre elver langs Sørfjorden. Vi mener inntrykket man får av Espeelvi varierer noe, i takt med nedbørs-/snøsmelteperioder og tørre perioder og ståsted på vestsiden av fjorden, men at elveløpet samlet sett er lite eksponert. Store deler av elveløpet forblir skjult selv i perioder med mye nedbør, noe som henger sammen med at elva på store deler av berørt strekning renner i en bekkedal delvis omkranset av skog.

NVE mener ikke at forholdet til landskap vil være avgjørende for konsesjonsspørsmålet i denne saken, men dersom det gis konsesjon skal det vurderes behov for avbøtende tiltak for landskapspåvirkningen. Dette kan være i form av minstevannføring og skånsom utføring av anlegget for eksempel med bruk av taubane i de bratteste partiene.

Det er registrert 4 fire naturtyper med C-verdi i tiltaksområdet, og to av disse ser ut til å bli direkte berørt av den planlagte rørtraseen. Bekkekløften vil kunne bli indirekte berørt ved at vannet fraføres på strekningen. NVE mener at de negative konsekvensene for biologisk mangfold kan avbøtes ved å slippe tilstrekkelig minstevannføring og at rørtraseen legges utenom de registrerte naturtypene.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Espeelvi Kraft SUS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Espeelvi kraftverk med overføring av tre små bekker til inntaket. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til energiloven

Espeelvi Kraft SUS har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer 150 m 22 kV jordkabel med 22 kV til eksisterende linjenett.

Virkningene av linjetilknytningen inngår i NVEs helhetsvurdering av planene, og er ikke avgjørende for konsesjonsvedtaket.

Hardanger Energi AS er områdekonsesjonær og skal ifølge søknaden stå for bygging og drift av anlegget. Vi finner det ikke nødvendig med en egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett. Nødvendige høyspentanlegg, inkludert transformering, kan bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon.

Dersom Espeelvi Kraft SUS ønsker egen anleggskonsesjon, må det sendes inn søknad om dette når eksakt størrelse på elektriske installasjoner er klart. NVE kan da meddele egen anleggskonsesjon for kraftverket.

Hardanger Energi AS har som netteier og områdekonsesjonær kommentert linjetilknytningen og påpekt at pr.dag dato er kapasitet i sitt 22kV strømforsyningsnett i det aktuelle området. Ved en eventuell konsesjon vil egne avtaler om nettilknytning og evt. driftsavtaler bli utarbeidet.

NVE har ikke gjort en grundig vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jf. konsesjonsvilkårenes post 4.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	m ³ /s	0,38
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,02
5-persentil sommer	m ³ /s	0,04
5-persentil vinter	m ³ /s	0,01
Største slukeevne	m ³ /s	0,85
Største slukeevne i % av middelvannføring	%	225
Minste slukeevne	l/s	0,04

Tiltakshaver har i søknaden foreslått en minstevannføring på 40 l/s om sommeren og 10 l/s om vinteren. Minstevannføringen er ikke direkte nevnt i noen av høringsuttalelsene, men Espeelvi sin betydning som landskapselement trukket frem av flere høringsparter.

NVE mener at minstevannføringen i Espeelvi må settes ut fra et hensyn til arter og naturtyper som finnes i og langs elva, deriblant bekkekløfta i nedre del av utbyggingsstrekningen. Det bør derfor settes krav om høyere minstevannføring i vekstsesongen enn i vinterhalvåret. Minstevannføringen vil i liten grad virke avbøtende i den grad at Espeelvi bevares som et landskapselement slik den fremstår i dag. Dersom minstevannføringen skulle virke avbøtende for landskapet måtte den settes så høyt at kraftverket ikke ville være lønnsomt.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 40 l/s i tiden 1.5.-30.9. og 10 l/s resten av året. Vi har ikke funnet det nødvendig å vurdere minstevannføring i de tre bekkene som overføres, da dette er svært korte strekninger.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltene utforming og plassering.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltene utforming og plassering.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt og i takt med tilsiget. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Vi viser til våre merknader foran under avsnittet forholdet til energiloven. NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart, jf. våre merknader foran under avsnittet "Forholdet til energiloven".

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Overføringer	Inntaket etableres like oppstrøms samløpet mellom 3 bekker. Bekkene blir overført til hovedinntaket via en ca. 10 m lang og 2 m høy sperredam (løsmasse eller betong) og ca. 15 m kanal/rør.
Inntak (kote)	645 moh
Kraftstasjon (kote)	30 moh
Største slukeevne	0,85 m ³ /s
Minste slukeevne	0,04 m ³ /s
Installert effekt	4,3 MW
Antall turbier/turbintype	1 peltonturbin
Vannvei	Nedgravd fra inntak til kraftstasjon
Spesielle føringer for rørgate	Rørtraseen skal legges utenom de kartlagte naturtypene som er registrert i influensområdet, se kartfesting i biologisk mangfold

	rapport utført av Rådgivende Biologer AS. Rørene skal legges uten bygging av anleggsvei, for eksempel med bruk av taubane og Menzi Muck eller lignende maskin.
Vei	Det skal ikke anlegges permanent vei i prosjektet. Anleggsvei skal gå langs rørgata.

Mindre endringer kan godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Dette inkluderer også installert effekt og slukeevne. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta elsertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Førde og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Rørgaten skal graves ned på hele strekningen dersom NVE ikke godkjenner annet av miljømessige hensyn.

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Merknadene fra fylkeskommunen kommer inn under dette vilkåret. NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsendelse av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varslings av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jf. kulturminneloven § 8 (jf. vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Andre merknader

Forholdet til plan- og bygningsloven

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep.

NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder DN/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Vedlegg: kart som viser konsesjonsgitt trase for rørgate og inntak.

